

Előterjesztés Medina Község Önkormányzati Képviselő-testülete
2013. december 4-én tartandó ülésére

Tárgy: Az Önkormányzat 2014. évi adópolitikájának meghatározása

Előterjesztő és előadó: Vén Attila polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Baranyai Eszter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2014. évi adópolitikájának meghatározásakor számos helyi és központi szempontot kell figyelembe vennie. **Az előző évekhez képest nagyon fontos változás volt, hogy egészen új látásmódot, működtetési gyakorlatot várt el a kormányzat az önkormányzatoktól. Ennek jegyében 2014-től kerül bevezetésre az önkormányzatok új feladatfinanszírozási rendszere, ehhez igazodva helyi adórendszerünket mindenképpen felül kellett, és ebben az évben is újra felül kell vizsgálnunk.**

Az önkormányzatok által kötelezően ellátandó, törvényben meghatározott feladatok ellátása működési kiadásait az Országgyűlés **feladatalapú** támogatással biztosítja. Az új rendszer célja, hogy rendelkezésre álljon a feladatellátás fedezete, így működési hiány a jövőben ne keletkezessen. Önkormányzatunk jelentős működési hiánnyal nem küzd.

Az egyensúly fenntartásának egyik eszköze az önkormányzatok saját bevételekben való érdekeltiségének növelése. **Az adóbevételek beszedése a hiány csökkentése mellett vagy helyett saját fenntartásunk biztosításának egyik eszköze is. A lehetséges saját források kiaknázása ugyanis több területen más számítások, normatíva-leosztások, jogosultságok alapja lesz fokozatosan. Továbbra is az a szabály érvényesül, hogy a gépjárműadó 40 %-a marad csak az önkormányzatoknál.**

A helyi adópolitika átgondolt kialakításához engedjenek meg néhány további általános elméleti gondolatot a helyi adóztatás céljával és eredményeivel kapcsolatban:

A helyi önkormányzás rendszerében a **pénzügyi önállóság** nem üres fogalom, hanem az öngazgatási jog szerves része, tartalmát az önálló költségvetési gazdálkodás, a bevételek és kiadások feletti önálló rendelkezés adja. A pénzügyi önállóság teljesebbé tételét szolgálja az, hogy a helyi önkormányzat pénzügyi forrásainak legalább egy részét (összességében egyébként esetünkben nem meghatározó részét) olyan helyi adók és díjbevételek tegyék ki, amelyek mértékének meghatározására az önkormányzatnak van hatásköre.

A helyi adókat meghatározó, átfogó politikának mindenképpen **kapcsolódnia kell a központi adópolitikához**, mert az államháztartás rendszere akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak, ha a két adórendszer egymást kiegészíti. A helyi adózás éppen ezért működhet csak korlátok között, hiszen a helyi gazdaságon túl hatással van a makrogazdasági egyensúlyra is (pl. a helyi adók az árakba beépülve növelik az inflációt).

A helyi adóknak elsődlegesen a **helyi közszolgáltatások finanszírozását** kell fedezniük. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az adózásnak csak **fiskális funkciója** van. Nagyon fontos a **haszonelvű adóztatás** alapelve is, vagyis aki bármilyen önkormányzati szolgáltatást vesz igénybe (gyakorlatban a település minden lakója), az valamilyen mértékben járuljon hozzá a közterhekhez. De nem kevésbé fontos szempont a **szolidaritásérzetet keltő helyi adórendszer** kiépítése sem, hiszen az is egyik eszköze annak, hogy a települést sajátjának érezze az adózó. A helyi adópolitika ugyanakkor eszköz lehet arra is, hogy bizonyos - a közösség részéről károsnak ítélt - tevékenységet magas adó kivetésével távol tartsunk.

Mindezen elvek után azonban alapvető fontosságú leszögezni, hogy a helyi adórendszer nem vizsgálható csupán gazdasági összefüggésekben, mivel a helyi *politikai, szociális, közösségi viszonyokra is kihat*. Mindezekért ***soha nem lehet önmagában az önkormányzat minél több bevételhez juttatása az egyetlen célja a helyi adópolitikának***. Az pedig az önkormányzat joga és egyben kötelessége is, hogy az adók fajtáját és mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapítsa meg a jogszabályban meghatározott adómaximumra tekintettel. Adó bevezetésnél, illetve emelésnél természetesen azt is figyelembe kell venni, hogy a lakossági terhek is évről-évre nőnek, míg a lakosság teherviselő képessége korlátozott.

Annak érdekében, hogy adóbevételeink ne csak a tervezésben szerepeljenek, hanem realizálódjanak is, az adópolitikát alaposan át kell gondolni - az eddigi évek tapasztalatait összegezve, de a működőképesség elsődleges szempontját is figyelembe véve.

A Hatv. alábbi szabályairól tájékoztatom a Képviselő-testületet.

Az adókötelezettség az önkormányzat illetékességi területén az alábbiakra terjed ki (**adótárgyak** lehetnek):

- ingatlantulajdonra, ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogra,
- nem állandó lakosként való tartózkodásra,
- a törvényben meghatározott gazdasági tevékenység gyakorlására.

A törvény értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.

Az önkormányzat rendeletével az alábbi adók bevezetésére jogosult:

- a) vagyoni típusú adók (→ építményadó, telekadó)
- b) kommunális jellegű adók (→ magánszemélyek kommunális adója)
- c) helyi iparüzési adó (→ állandó vagy ideiglenes iparüzési adó).

Az önkormányzat **adómegállapítási joga arra terjed ki**, hogy:

- a) az adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,
- b) az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,
- c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határokra figyelemmel - megállapítsa,
- d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé,
- e) e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

Az önkormányzat **adómegállapítási jogát korlátozza** az, hogy:

- a) az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében csak egyféle - az önkormányzat döntése szerinti - adó fizetésére kötelezheti,

- b) a vagyoni típusú adók körében az adót egységesen - tételes összegben vagy a korrigált forgalmi érték alapulvételével vagy a számított érték alapján - határozhatja meg,
- c) az általa bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál
- d) év közben az adóalanyok adóterhei nem növelhetők.

JELENLLEG HATÁLYOS ADÓNEMEK MEDINÁN

Magánszemélyek kommunális adója

Kommunális adókötelezettség terheli az építmény és a telek tulajdonosát, továbbá azt a személyt, aki az illetékességi területen lévő lakás bérleti jogával rendelkezik.

A magánszemélyek kommunális adójának éves mértéke 2013. január 1-jétől 12.000 forint; azzal a kitételrel, hogy a Medina község illetékességi területén bejelentett állandó lakcímmel rendelkező adózót adókedvezmény illeti meg, melynek éves mértéke ingatlanonként 6.000 forint, vagyis az itt lakók ténylegesen ennyit fizetnek.

(Az adó maximálisan kiszabható mértéke 17.000 forint.)

Helyi iparüzési adó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység; az adó alanya a vállalkozó.

2013. január 1-jétől az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 0,5 %-a.

(Az adó maximálisan kiszabható mértéke: 2 %)

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke

- a) építőipari tevékenység-végzés után naptári naponként 3.000 Ft.
- b) bármely más tevékenység-végzés után naptári naponként 1.000 Ft.

LEHETSÉGES ADÓNEMEK

Építményadó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adó alanya, aki a naptári év első napján az ingatlan tulajdonosa. A szükséglakás és az állattartáshoz, növénytermesztéshez használt ingatlan adómentes. Az adó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete (itt a maximális adómérték 1100 Ft / m²) vagy az építmény korrigált forgalmi értéke (itt a maximális adómérték az érték 3,6 %-a).

Telekadó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. Az adó alanya, aki a naptári év első napján a telek tulajdonosa. Az adó alapja a telek m²-ben számított hasznos alapterülete (itt a maximális adómérték 200 Ft/m²) vagy a telek korrigált forgalmi értéke (itt a maximális adómérték az érték 3 %-a).

ADÓZÁSI ADATOK

Adóbevételek és hátralékok (2013.09.30.)

<i>A mértékek Ft-ban értendők</i>	2013. évi nyitó hátralék	2013. évre tervezett adóbevétel	2013. évben befolyt bevétel	Jelenleg fennálló hátralék
Magánszemélyek kommunális adója	833 639	2 256 000	1 969 967	1 119 672
Gépjárműadó	1 715 371	3 460 479	3 472 270	1 703 580
Késedelmi pótlék	1 082 137	0	688 025	394 112
Iparűzési adó	661 969	5 694 550	8 058 652	1 011 009
Talajterhelési díj	764 284	4 681 080	963 219	4 284 903
Összesen	5 057 400	16 092 109	15 152 133	8 513 276

A kormányzati elképzelések ismeretében és a rendelkezésre álló információk birtokában; a körülmények, a helyi viszonyok és a költségvetési helyzet gondos mérlegelése után az alábbi javaslatot terjesztem a Képviselő-testület elé a helyi adópolitikánk vonatkozásában 2014. január 1-jei hatállyal:

- 1.) magánszemélyek kommunális adója megtartása; mértékének változatlanul hagyása mellett**
- 2.) iparűzési adó megtartása, mértékének változatlanul hagyása mellett**
- 3.) új adónemek ne kerüljenek bevezetésre.**

Kérem a Képviselő-testületet, hogy javaslatom és javasataik figyelembe vételével az Önkormányzat 2014. évi adópolitikáját meghatározni szíveskedjen!

Medina, 2013. december 1.

Vén Attila
polgármester